

רעפ 32173-08-24 - מוצלח מוסלח אל צאנע נ' וועדה מקומית לתכנון ובנייה רחובות

בית המשפט העליון

רע"פ 32173-08-24

לפני: כבוד השופט יוסף אלרון

המבקשים: 1. מוצלח מוסלח אל צאנע
2. חמד מסאלחה
3. אחמד מסלחאה

נגד

המשיבה: וועדה מקומית לתכנון ובנייה רחובות
בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית
המשפט המחוזי מרכז-לוד ב-עתפ"ב
35678-03-24 מיום 11.7.2024, שניתן על ידי
השופטת א' פינק

בשם המבקשים:
החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטת א' פינק) ב-
עתפ"ב 35678-03-24 מיום 11.7.2024, בגדרו נדחה ערעור על הכרעת דינו ועל גזר דינו של בית
משפט השלום ברחובות (השופטת א' סבחת-חיימוביץ) בתו"ב 35306-11-18 מיום 18.5.2024 ומיום
31.1.2024, בהתאמה.

2. לפי המתואר בכתב האישום, החל מחודש דצמבר 2017 לכל המאוחר המבקשים עשו שימוש
במקרקעין המצויים ברחובות, בניגוד לתכנית ייעודם לחקלאות. בין היתר, המבקשים עשו שימוש
במקרקעין באמצעות מבנים ללא היתר לצורך מגורים ואחסון. בגין האמור, יוחסו להם עבירות של
שימוש במקרקעין בניגוד לתכנית ושימוש בעבודה אסורה, לפי סעיף 243(ה) לחוק התכנון והבנייה,
התשכ"ה-1965 (להלן: החוק).

3. בית משפט השלום הרשיע את המבקשים במיוחס להם, בתום הליך הוכחות, ובהסתמך על דו"ח
הפיקוח ועדותו של המפקח על עריכתו ועל רקע עדויות המבקשים. נקבע, כי הוכח מעבר לכל ספק
סביר כי המבקשים עשו שימוש במבנים מושא כתב האישום למטרות מגורים ואחסון - מבלי שניתן לכך

היתר כנדרש, וזאת בניגוד לייעודם של המקרקעין לחקלאות.

לאחר זאת, נדחו טענות המבקשים לאכיפה בררנית. נקבע, כי לא הונחה תשתית עובדתית לכך שבעלי הקרקע קשורים לעבירת השימוש במקרקעין או כי לא מתבצעת אכיפה ביחס למבנים אחרים בסביבה. כמו כן, הודגש כי לא נפל פגם בכך שכתב האישום יוחס רק לחלק מבין המשתמשים במקרקעין, היות והמבקש 1 לא חלק על כך שהמבנים שייכים לו. כך גם נדחתה הטענה לאכיפה בררנית על רקע דתי ומגזרי בהיעדר תשתית. עוד נקבע כי לא חל שיהוי באכיפה נגד המבקשים, שכן לא חל שיהוי ביחס למועד בו נודע למשיבה על העבירה.

4. בית משפט השלום גזר על המבקש 1 קנס של 5,000 ש"ח והתחייבות על סך 10,000 ש"ח להימנע למשך שנתיים מעבירה על פרק י' לחוק, ועל המבקשים 2-3 קנס של 10,000 ש"ח והתחייבות על סך 10,000 ש"ח להימנע למשך שנתיים מעבירה על פרק י' לחוק. כמו כן, ניתן צו איסור שימוש וצו הריסה למבנים שבכתב האישום אשר עתיד להיכנס לתוקפו ביום 31.1.2025, אלא אם יהיה בידי המבקשים היתר בנייה כדין.

5. ערעור המבקשים לבית המשפט המחוזי על הכרעת הדין וגזר הדין - נדחה. מרבית טענות המבקשים נדחו משלא נמצא להתערב בממצאי עובדה ומהימנות שקבע בית משפט השלום. כן נדחו טענות המבקשים ביחס לאכיפה בררנית בהיעדר תשתית עובדתית מספקת. עוד צוין, כי המבקשים לא נפגעו מהגשת כתב האישום במועד שבו הוגש, וגם מטעם זה אין ממש בטענה בדבר שיהוי כאמור.

בית המשפט המחוזי דחה אף את ערעור המבקשים על גזר דינם, בין היתר, הואיל והקנס שהוטל עליהם נמוך באופן חריג ביחס למקרים דומים. כן הודגש כי בית משפט השלום העניק למבקשים את פרק הזמן המקסימלי המתאפשר עד לכניסת הצו לתוקף.

6. מכאן הבקשה שלפניי. המבקשים שבים וטוענים כי יש להורות על ביטול כתב האישום נגדם מטעמי "הגנה מן הצדק", בשל אכיפה בררנית ולנוכח שיהוי בהגשת כתב האישום. בעיקרם של דברים, נטען כי בעוד שהמבקשים הניחו לפני ערכאות קמא תשתית המבססת את טענת האכיפה הבררנית, המשיבה הסתפקה באמירות כלליות בלבד. כך גם נטען כי השיהוי בהגשת כתב האישום הסב למבקשים "פגיעה קשה", וכי שיהוי זה בא בגדרי אותם "מקרים חריגים" המצדיקים מתן סעד של הגנה מן הצדק, כמבוקש.

7. דין הבקשה להידחות, משאינה מעוררת סוגיה משפטית רחבת היקף החורגת מעניינם של המבקשים וכי לא מדובר בנסיבות המקימות חשש לעיוות דין או אי-צדק מהותי (רע"פ 5649/24 נב' נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (11.7.2024)).

8. חרף האצטלה העקרונית שהמבקשים מנסים לעטות לטענותיהם, הן נטועות בעניינם הפרטני וממוקדות בקביעות עובדתיות של ערכאות קמא. בית משפט השלום קבע כאמור, כי טענות המבקשים נעדרות בסיס לנוכח התשתית הראייתית שנפרסה בפניו. בית המשפט המחוזי כערכאת ערעור לא ראה להתערב בקביעות עובדתיות אלו. כעת, מבוקש כי אעשה כן במסגרת בקשה למתן רשות ערעור. ואולם, אין זו דרכה של ערכאת ערעור להתערב בממצאי עובדה ומהימנות, קל וחומר במסגרת "גלגול שלישי" (רע"פ 1378/24 מחאג'נה נ' הוועדה לתכנון ולבנייה מחוז חיפה, פסקה 7 (21.3.2024)).

9. הדברים אמורים ביתר שאת לאור הנטל הכבד המוטל על הטוען לאכיפה בררנית (ע"פ 3507/19 בורקאן נ' מדינת ישראל, פסקה 12 לפסק דינו של השופט ג' קרא (3.12.2020)), ובשים לב לכך שמתן סעד של ביטול כתב אישום בשל הגנה מן הצדק הינו מהלך קיצוני השמור למקרים חריגים ביותר (רע"פ 8334/23 שטרק נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (29.11.2023)). המבקשים לא עמדו אפוא בנטל האמור, וגם מטעם זה יש לדחות את הבקשה למתן רשות ערעור.

גם בטענות המבקשים באשר לשיהוי באכיפה לא מצאתי ממש, שכן הן נדונו ונדחו באופן מנומק על ידי הערכאות קמא, ואף מקובלת עליי קביעתו של בית המשפט המחוזי כי המבקשים "לא נפגעו כתוצאה מהגשת כתב האישום במועד בו הוגש, אלא נהנו במשך תקופה ארוכה מהשימוש האסור ללא הפרעה". משאלו פני הדברים, לא קם חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין ולא מתעוררת סוגיה עקרונית רחבת היקף.

אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י"ג אלול תשפ"ד (16 ספטמבר 2024).

י
ו
ס
ף
א
ל
ר
ו
ו
ש
ו
פ
ט

